

SACHSEN-ANHALT

ሚኒስትሪ ትምህርት

መብርሂ አብ መዓልታዊ ጉዕዞን መደብ ሞያዊ-ትምህርት

እዚ ስዒቡ ዝረአየኩም ሓበሬታ፡ ጽቡቕ ናይ ትምህርት ምኻድን ጽቡቕ ናይ ሞያዊ ትምህርት ምጅማርን ደገፍ ይኹነኩም፡ ብተወሳኺ ከአ ንመወከሲ ዝምልከቶም አካላት ስለ ዘለዉ፡ ኩሎም ተማሃሮ ከምኡውን ተሸከምቲ ሞግዚት ዝኾነ አካል አብ ዝኾነ ግዜ ናይ ምወካስ ዕድል አለዎም፡ ተወሳኺ ሕቶ ምስ ዝህሉ፡፡

ንኹለን አብያተ ትምህርት ዞባ Sachsen-Anhalt ዝምራሓሉ ሕጊን አገባብን ናይ አብያተ ትምህርት ብምህላው፡ ማዕሪኡ ዝሰርዕኡ ከአ ናይ ዉልቀን አካይዳን መምርሒ እተን ዝምልከተን አብያተ ትምህርት የዘውትራ፡ ካብኡ ዝምንጩ ከአ መሰልን ግዴታን ዘጣቓለሉ ንሰራሕተኛታተን ናይ ሞግዚት ሰባትን ተማሃሮአን፡ አብዚ ዝተጠቐሰ መምርሒ ይመርከስ፡፡ ንተወሳኺ ሕቶ እታ ቤት ትምህርት ከትምልሰልኩም ትኽእል እያ፡፡

ንስኺ/ንስኻ ተማሃራይ ናይዚ ሞያዊ ቤት ትምህርት ኢኺ/ኻ፡፡

ናይ ቤ/ት አድራሻ፡
(ማሕተም ቤ/ት)

ደረጃ ኮርስ/ ስም ክላስ፡

.....

ናይ ክፍሊ ሓላፊ/ት ስም (ክላስ ቲቸር)፡

.....

ምልኪ ቋንቋ ጀርመን መፍትሕ ዝኾነካ ኣብ ኩሉ ወህደት ማሕበረሰብን ትምህርትን ዕዉት ንክትከዉን ሓለፋ ኣለዎ። በዚ ምክንያት እዩ ከኣ ኣብቲ ቤ/ት ቋንቋ ንምምላኽ ናይ ፔረድ-ጀርመን ብዝያዳ ዝድፋኡሉ።

ኣብ ናይ ሞያዊ ቤ/ት፡ ናብቲ ሞያታት ዝዛየደ ትሕዝቶ እኳ እንተኾነ፡ ነቲ ኣብ ሓፊሻዊ ትምህርቲ ዝተቀሰመ ፍልጠት ንምስፋሕ ከኣ ዝያዳ ሓጋዚ እዩ። ኣብዚ ኣጋጣሚ ከኣ ትምህርታውን ሞያውን ፍልጠት የቐስሙ። ንዘሎ ደረጃ ትምህርቲ ንክትዛዝም ተኸእሎ ኣሎ፡ ካብቲ ትሕት ዝበለ መደብ ዓይ ክፍሊ (Hauptschulabschluss) ዝኸይድ፡ ከምኡ ዉን ከሳብ ንናይ ዩኒቨርሲቲ መእተዊ ብቕዓት ዘለዎ መበል 13 ክፍሊ (Abitur) ክትዛዝም ተኸእሎ ኣሎ።

ዝኾነ ናይ ቋንቋ ጀርመን ዘይመለኽ ተማሃራይ፡ ኣቐዲሙ ዝዛዘሞ ደረጃ ትምህርቲ ይንበሮ ኣይንበሮ፡ ኣብ ናይ ሞያዊ-ዓመት-ምድላዉ፡ ምስ ምምሕያሽ ቋንቋ ዝተኣሳሰረ ፕሮግራም ተኸፋሊ ክኸዉን ይኸእል [Berufsvorbereitungsjahr mit Sprachförderung (BVJ-S)]። ንተማሃሮ ናይዚ ዓይነት ትምህርቲ፡ ብዝያዳ ናይ ጀርመን-ፔረድ ድፍኢት ይግበረሉ፡ ማዕሪኡ ከኣ ኣብ ጽፍሒ ሞያ ፕራክቲክ ይመሃሩ። ከም ግቡእ ንውሓት ናይዚ ትምህርታዊ ፕሮግራም ንኣደ ዓመት እዩ ዝኸይድ፡ እንድሕር ፍሉይ ምዕባሌ ተራእዩ ግን ናይ ምቕራጽ ተኸእሎ ኣሎ። ዝኾነ ተማሃራይ መዛዘሚ ደረጃ ትምህርቲ ኣብ ዝገብረሉ ወጽኢታዊ ምስ ዘይከዉን፡ ኣብ መወዳእታ ናብ ካልእ ፕሮግራም ንሞያ-ዓመት-ምድላዉ ዝሰመ [Berufsvorbereitungsjahr mit Sprachförderung (BVJ-S)] ክቐይሩ ይኸእል። እዚ ናይ ሞያ-ምድላዉ-ዓመት ዝብል ፕሮግራም (Berufsvorbereitungsjahr) ንተማሃሮ ዝሓሸ ዕድላት፡ ኣብ ምጅማርን ስራሕ ምርካብን ዝኾነ ሞያዊ ትምህርትን እዩ፡ ኣካይዳ ናይዚ ፕሮግራም ከኣ ብሞያዊን ሓልዮታዊ ምብርታዕ ዝተሰነየ እዩ።

ኣብ ኣካይዳ ናይዚ ትምህርታዊት መደብ፡ ክልተ ዓይነት ትምህርቲ ኢኻ ትድልብ፡ ሓደ ዉልቃዊ ብልሒ ዘተኮረ ኮይኑ እቲ ካልኣይ ከኣ ሕብረተሰባዊን መባእታዊ ሜላታት ሞያ ብላሓት እዮም። ድሕሪ ዕዉት መዛዘሚ ዝግበር ዘተ፡ ትሕዝትኡ ሚዛን ዝግብለልካዩ ዓቕሚ ንምግምጋም እዩ፡ ረብሓ ወጽኢቱ ከኣ ደረጃ ናይ ዓይ ክፍሊ (Hauptschulabschluss) ከምዝዛዘምካ ይወሰድ። ከም መቐጻልታ ናቱ ከኣ ካልእ ፕሮግራማት ናይ ሞያዊ ትምህርቲ ተኸፋሊ ንክትኮኑ ዕድላት ይኸፍተልኩም። ማንም ተማሃራይ ብናይ ቤት ትምህርቱ ብዘፈጸመሉ ፕሮግራም፡ ኣብ ናይ BVJ-S ምስዝቐበልዎ፡ ካብኡ ተሞርኪሱ ተወሳኺ መደባት ትምህርቱ ናይ ምቐጻል ተኸእሎ ኣለዎ። እዚ ከኣ ብቐዓት ወጽኢቱ ናብ ዝተደዮ መእተዊ ነጥብታት ምስ ዘምጽእ፡ (ምልክታ ተዓዘብ ንመብርሂ)።

ዝኾነ ሰብ ምስ ሞያ ዘምህር ትካል፡ ሞያዊ ዉዕል ዝኸተመ፡ እቲ ክፋል ምህር፡ ኣብ ሓንቲ ፕራሕ ናይ ቴክኒክ-ምህር ትህብ ቤ/ት እዩ ዝመሃር። ንመዝገባ ኣቲ ትምህርቲ ዝምልከት ብመገዲ እታ ትካል እዩ ዝሰዕብ/ዝትግበር። ከሳብ መወዳእታ ናይቲ ዝተጀመረ ሞያ ከኣ ነቲ ቴክኒክ-ምህር ንክትካፈል ግዴታዊ ይኸዉን።

መዓልታዊ መደብን ኣካይዳ ትምህርቲ

መሳርሒ ንበረት፡

ነቲ መዓልታዊ ዝዘውተር ምህር ዝኾነ ተማሃራይ/ሪት ኣብ መስርሕን ምጽሓፍን ዘድልይዎ ኣቐሑ፡ (መጠርነፊ/መትሓዚ ፊልዮታት፡ ጥርኑፍ ፊልዮ= Schreibblöcke፡ ፒሮ፡ ርሳስ፡ ሕብርታት፡ መስመር) ክህልዎም ይግባእ። ከከም ዓይነት ዝመሃርዎ ሞያ ከኣ ናይ ስራሕ ኮንባላሰዮን/ድብዳቤ፡ ብምክንያት ኣገባብ ንጽህና ወይ ከኣ ንድሕነቶ ተባሂሉ፡ ኣብ ናይ ስራሕ እዋናት ክለብሱ ይግባእ/ይግደዱ። እቲ ናይ ምህር መጻሕፍቲ፡ ቦታ ናይ ሞያ ብ/ት ንክትጥቀሙሉ ይዕደል፡ ኣብ ግዜ ምቕያር ተመሳሳሊ ወይ ልዕሊኡ ንዝርከብ መደብ መደብ ዓይነት ትምህርቲ ወይ ከኣ ደረጃኻ ፈጸምካ ካብ ቤ/ት ምስ ትኸይድ፡ መጽሓፍቲ ክተረክቦ ኣለካ። ንክትጥቀሙሉ ዝተዓደልካዮ መጽሓፍ፡ ግብሪ ኣብ ሓደ ዓመት ንኣደ መጽሓፍ 1,00 € (1 ኤሮ) ይኸፈሎ። እቲ ጸብጸብ ዋጋ ከኣ ኣብታ ቤ/ት ይኸፈል።ነቲ ዝተለቃሕካዮ መጽሓፍቲ ከኣ ብኸንክት ክትሕዞ ይግባእ፡ መታን ንብዙሓት ተማሃሮ ዉን ከገልግል።

መንገዲ ቤ/ት፡

ንጉዕዞ መገዲ ናብን ካብን ቤ/ት ተማሃሮ ባዕሎም ተሓተቲ ይኾኑ፡ ካብኡ ሓሊፉ ንትሕቲ ዕድመ (ትሕቲ18 ዓመቶም) ዝኾኑ ከኣ ሰብ ሞግዚት ሓላፍነት ይስከሙ።

ተመሃሮ ብናይ ቤ/ት አውቶቡስ ወይ ከአ ተመሳሳሊ ህዝባዊ መጓጓዣያ ከጥቀሙ ይኸለሉ።

ዛዕባ ስንቁ/መግቢ:

እታ ትመሃሩላ ቤ/ት ምግብ ዝሸየጠሉ ቦታ (Schulkantine) ምስ ዝህልዎ፡ ዝኾነ ተመሃራይ/ሪት ከፊሉ/ላ ዉዑ ወይ ዝሓልዎ ዓይነት መግቢ ክምገብ ይኸል። እዚ ምስዚህሪ ህሉ ግን ዝብላዕን ዝስተይን ክማልኡ ክኸለሉ ኣለዎም።

ናይ ግዜ ሰሌዳ:

ኣብታ ቀዳማይቲ ናይ ትምህርቲ መዓልቲ፡ ኩሎም ተመሃሮ ናይ ግዜ ሰሌዳ ይወሃቦም። ናይ ምህር ግዜ ሰሌዳ ክሳብ ዓርቢ ኮይኑ ካብ ሰዓት..... ክሳብ ሰዓት..... ይኸይድ። መሰረታዊን ተወሳኺን ኣዲ ተመሃራይ ክማልኡ ዘለዎ ግዴታ ብግዚኡ ኣብ ናይ ትምህርቲ ሰዓቱ ክርከብ ይግባእ።

እቲ ናይ ግዜ ሰሌዳ ነቲ ናይ ሞያዊ ቤት ትምህርቲን ሞያዊ ኣብ ትካል ዝቐስሞ ግብራዊ ትምህርትን ኣወሃሂዱ ዘነጸር እዩ።

ካልእ ተወሳኺን ኣገዳስነትን እንታይ ኣሎ?

ኣለዎ/ምክትታል:

ኩሎም መምሃራን ናይ ሞያዊ ቤት ንኹሎም ተመሃሮ ናይቲ ቤት ኣለዎን ንኸገብሩ ግዴታ ኣለዎም። እዚ ማለት ንጽቡቕ ሃልዎት ኩነታት ጥዕናና ናይ ቶም መንእሰያት ተሓተቲ ይኾነ። ንዝኾነ ተመሃራይ ብዘይ ፍቓድ ካብ ዉልቃዊ ቦታ ናይ ቤት ምርሓቕ ክልኩል እዩ። ካብዚ ዝተጠቐሰ ቦታ ብኢደወነናኻ ምስ እተርሕቕ፡ እቲ ኣብ ግዜ ትምህርቲ ናይ ኣዲጋ ሸፊን-በርኪ (Unfallversicherungsschutz) ኣብ ዉሽጥን ከባቢ ትምህርትን ዝብል፡ ካብ ብቐዓት ወጻኢ ይኸዉን/ ይሓርር።

ሕግም/ኣዲጋ:

ቅድሚያ ትምህርቲ ንግሆ ምስ ዝሓሙ እሞ ናብ ትምህርቲ ክኸዱ ምስ ዘይክእሉ፡ ናይ ግድን ነታ ቤ/ ትምህርቶም ክትሕብርዎ ኣለኩም። ንኣብሬታ ብተለፎን ወይ ኣጲር ኢመይል (E-Mail) ጌርኩም ቅድሚያ ቀዳማይ ፔረድ ምጅማሩ ነታ ጸሓፊት (ሰክሪታሪ) ናይቲ ቤት ከተፍልጥዎ ኣለኩም። ምናልባት እቲ ተመሃራይ ካብ ሰለስተ (3) መዓልቲ ንላዕሊ ኣብ ገዛ ክተርፍ ምስ ዝግደድ፡ እታ ቤት/ትምህርቲ እዚ ዝሰዕብ ነጥቢ የድልዎ።

- ብጽሑፍ ዝተሰነየ ምኽንያት ኣበሬታ።
- ብኣኪም ዝተዳለወ ጽሑፍ ኣበሬታ።

እንድሕር ኣብ ናይ መርመራ ግዜ ወይ ልምምድ-ምያዊ-ዕዮ ክካፈል ምስ ዘይክእል ናይ ግድን ካብ ኣኪም ናይ ፍቓድ ጽሑፍ የድልዎ።

ዝኾነ ካብ ገዛ ናብ ቤት ክኸይድ ወይ ክምለስ ዋላ ዉን ኣብ ቤት፡ ናይ ኣዲጋ ኣጋጣሚ ምስ ዘጓንፍ፡ ኣብ ከምዚ ኩነታት ንድሕነት ተመሃራይ/ሪት ዝኸዉን ሙሉእ ምትሕብባር ይግበረሎም እዩ። ንተሸከምቲ ኣላፍነት ሞግዚት ዝኾነ ኣካል ይሕበር፡ ነቲ ተመሃራይ/ሪት ከአ ብሞያዊናን ቀዳማይ ረድኤት ሙሉእ ምክንኻን ይግበረሉ። ከቢድ ማህሰይቲ ምስ ዝኸዉን፡ ሕክምናዊ ረዲኤት ንኸማላኡሉ ቤት ትምህርቲ ኣበሬታ ተማሓላልፍ፡ ክሳብ ኣኪም ዝመጽእ ከአ ብክኢላታት ለገስቲ ቀዳማይ ረዲኤት ኣለዎ ይካየዱሉ።

ልዝብ ምስ ናይ ሞግዚት ኣላፍነታውያን ንትሕቲ ዕድመ ዝኾኑ ተመሃሮ:

ይ ኣላፊት ክፍሊ ናይ ተመሃራይ/ሪት ዝኾነ ሕቶ ወይ ልዝብ ንኣካዲዳ መዓልታዊ ትምህርቲ ዝምልከት ምስ እትደልዩ ክትዘራረብዎም ትኸእሉ ኢኹም። በዓል ሞግዚት ንልዝብ ዝኸዉን ግዜ ወሲዱ/ዳ ብተዳጋጋሚ ስሩዕ ግዜ ክላዘብ ይግባእ። ኣብቲ ናይ ልዝብ ግዜ ዉን ንምትርጓም ዝተሓባበሩ ሰባት ናይ ምውሳድ ተኸእሎ ኣሎ።

ሐባራዊ መገሻ ናይ ክላስን - ንሓደ ወይ ንብዙሕ መዓልታት፡

ሓደ ካብቲ ብሉጽ ፕሮግራም ኣብ ግዜ ዓመታዊ ትምህርቲ ዝካየድ ናይ ተመሃሮ ናይ ሓደ ወይ ብዙሕ መዓልታት ዝካየድ ሐባራዊ ናይ ክፍሊ መገሻ እዩ። ዘደስቶም ክፋል ናይቲ ትምህርቲ ኮይኑ ምስኡ ከኣ ኣብ ካልእ ቦታ ትምህርቲ ዝቐሰምሉ እዩ። ኣብ ከምዚ ፕሮግራም ምክፋል ግድንዩ፡ ተወሳኺ ክፍሊት ከኣ ኣለዎ። ነቲ ናይ ክፍሊት ዋጋታት ዝምልከት ሓገዝ ንኸግበረልኩም ኣብ ቤ/ጽ ናይ መንግስታዊ ጨንፈር-ወሃቢ-ማሕበራዊ-ደገፍ =(Sozialleistungsträger) ቀሪብኩም ወይ ብጽሑፍ ከተመልከቱ ኣለኩም። እዚ ዝተጠቐሰ ናይ ቤ/ት መገሻ ናብ ካልእ ዞባ (Bundesland) ወይ ዉን ካልእ ወጻኢ ሃገር ምስ ዝኸዉን፡ ነቲ ዝምልከቶ ቤ/ጽ ናይ ቦታኹም ኢመግረሺን =(Ausländerbehörde) ቀሪብኩም ፍቓድ ከተውጽኡ ኣለኩም።

ናይ ስፖርት ፔሪድ፡

ስፖርት ሓደ ምስቲ ስሩዕ ምህሮ ዝቐጸር ኮይኑ ኣብ ዞባ Sachsen-Anhalt ንኹሉ ተመሃራይ ተኸፋላይ ናይ ምዃን ከኣ ግዴታ ኣለዎ። ንዕኡ ዝምልከት ከኣ ፍሉይ ስፖርታዊ ልብሲን/ጫማን ከምኡ ከኣ ሽንጫ ነድሊ።

ስነ ሞራልን ሃይማኖታዊ ትምህርቲ፡

ብዝኾነ ምኽንያት ሓደ ተመሃራይ ኣብ ሃይማኖታዊ ፔሪድ ምስ ዘይካፈል ኣብ ስነ ሞራላዊ ፔሪድ ክካፈል ይግባእ።

ናይ ዓቕሚን ወጽኢት ግምገማ፡

ኣብ ሓደ ኣወንታዊ ናይ ትምህርቲ ግዜ፡ ደረጃ ኣበርክቶ ዓቕሚ ዝካየድሉ ቀጻሊ ገምጋማት ኣሎ። እዚ ከኣ ብጽሑፍ ኮነ ብቃል ብኢደ ሞያዊ ከምኡዉን ናይ ክላስ መርመራ እዩ ዝዝውተር። ኣብ ናይ ምህሮ ሰዓት መምሃራን ቛንቛ ጀርመን ብመጀመርያ ከምለኽ ኣለዎ ዝብል መረዳእታ ብምሓዝ፡ ጸቕጢ ከይገበሩ ይሓልፍዎ። ንዘበርከትዎ ወጽኢት ብነጥቢ ወይከኣ ብቃል ይግምገም። ኣብ ፍርቂን መወዳእታን ናይ ትምህርቲ ዓመት ከኣ እቶም ተመሃሮ ንዘበርከትዎ ወጽኢትን ዘርኣይዎ ምዕባሌን ብባጀላ መሰረት ይቅበልዎ።

ምህሮን ተኸፋልነትን ኣብ ናይ ተወሳኺ ፕሮግራማት፡

መንእሰያትን በጽሒ መንእሰያት ከምኡ ዉን ናታቶም ሞግዚትን፡ ካብ መንግስታዊ ጨንፈር-ወሃቢ-ማሕበራዊ-ደገፍ =(Sozialleistungsträger) ናይ ገንዘባዊ ደገፍ መሰል ክህልወን ይኸእል እዩ። እዝኢታት ከኣ ንከም ምሳሕ ኣብ ቤ/ት፡ ክፍሊታት ናይ ማሕበር ኣባልነት ወይ ከኣ ኣባልነት ኣብ ስፖርትን።እው ነዚ ዝምልከት ንዝያዳ ሓበሬታ ካብቲ ወኪል ናይ መንግስታዊ ጨንፈር-ሰሻል ክትወከሱ ትኸእሉ ኢኹም።

መወከሲ ንዝምልከቶ ኣካል

ደገፍ ኣብ ናይ ትምህርቲ ሕቶታት፡

ንናይ ትምህርቲ ዝኣመተ ኣርእስቲ፡ ሕቶ ምስ ዝህልወኩም፡ መምሃራን ሞያዊ ቤ/ት ከተሓባበርኹም ንዕኡም ስለ ዝምልከት። ከመኡ ወን ኣብ ናይ ትካል መሃርቲ-ሞያ ንዕኡም ከም ዝምልከቶም ኣካል ከኣ ከትሓትዎም ትኽእሉ።

ተወሳኺ ሕቶ ምስ ዝህሉ ብኢ-መይል ናብ ኣዋሃሃዲ ለጋሲ መኸሪ ስደተኛታት ዝኾነ ኣካል =(„Koordinierende Beratungsstelle Migration“) ናይቲ ዞባ ሚኒስትሪ ትምህርቲ ከትጽሕፉ ይከኣል። እዚ ልኡኽ ጨንፈር ናይ ትምህርትን ስደተኛታትን ንክተሓባብረ ተኽእሎ ስለዘለዎ፡ ነዚ ነጥቢ ዝምልከት ከትወከስዎ ተኽእሎ ኣሎ።

ተወሳኺ ሕቶ ምስ ዝህሉ ብኢ-መይል ናብ ኣዋሃሃዲ ለጋሲ መኸሪ ስደተኛታት ዝኾነ ኣካል =(„Koordinierende Beratungsstelle Migration“) ናይቲ ዞባ ሚኒስትሪ ትምህርቲ ከትጽሕፉ ይከኣል። እዚ ልኡኽ ጨንፈር ናይ ትምህርትን ስደተኛታትን ስለ ዝተሓባበር፡ ነዚ ነጥቢ ዝምልከት ከትወከስዎ ተኽእሎ ኣሎ።

በዚ ዝስዕብ ኢ-መይል ንወሃቢ ኣገልግሎት ምኽሪ ከትረኽብዎም ትኽእሉ፡

- stephanie.teumer@lscha.mb.sachsen-anhalt.de
- anja.brehme@lscha.mb.sachsen-anhalt.de

ደገፍ ካብ ባህላዊ ጽፍሒ፡

ብዙሓት ተቐማጥቲ Sachsen-Anhalt ካብ ዝተፈለለያ ሃገራት እዞ ዓለም ዝመጹ መጻእተኛታት ክፋል-ህዝብና ማሕበራት ብምምስራት ጥርናፊ ኣለዎም። ኩለን እተን ማሕበራት ከኣ ኣብ ዞባዊ ጽፍሒ ጡርኑፍ ኣባልነት ወህደት ስደተኛታት ኣለወን =[Landesnetzwerk Migrantenorganisationen (LAMSA) e.V.]። ዕላምኡ ከኣ ንኹሉ ናይ ስደት ድሕሪ ባይታ ዘለዎ ሰብ፡ ናብ ኩሉ ጽፍሒ መድረኽ ሕብረተሰብናን ፖለቲካን መንገዲ ንምርኣይ እዩ።

ንተወሳኺ ሕቶ ነዞም ዝስዕቡ ዝምልከቶም ኣካላት ኣብ ዝኾነ ግዜ ምወካስ ይከኣል፡

LAMSA e.V.

መወከሲ ዝምልከቶ ኣካል፡

Frau Mika Kaiyama

ቴሌፎን፡ 0340 – 87 05 88 32

ኢ-መይል፡ mika.kaiyama@lamsa.de

Servicestelle „Interkulturelles Lernen in Kita und Schule“ LAMSA e.V.

Bernburger Straße 25a; 06108 Halle (Saale)

ቴሌፎን፡ 0345 – 171 940 51

ኢ-መይል፡ mamad.mohamad@lamsa.de